

uitstorten, en het had, zonder het antwoord op zijn gescrei af te wachten, niet heel zijn ziel bij zijn God moeten schillen, zoodra in den stroom der vernieling, die op het volk aankwam, de wateren omhoog gingen.

Maar dit deed het volk niet. Het vertrouwde op eigen kracht, het onderschatte het gevaar. En toen, in plaats dat het volk tot zijn God riep, riep God tot zijn volk: „o Israël, vleucht tot Mij en laat Mij u ten schuld wezen." Zou riep God niet één, maar „menigmaal." En Israël hoorde dat roepen en lokken van zijn God, maar verhardde het hart en wilde niet. En toen eerst kwam de loslating ten oordeel: „Hoe menigmaal heb ik u willen bijeenvergaderen, gelijk een hen haar kievissen bijeenvergaderd onder de vleugels, maar gij hebt niet gewild; zie nu huis uwe woestijn gelaten!" En bij dit oordeel wendte niet Israël van schaamte in zelfveroordeeling, maar droeg Israël het Kruis van Golgotha aan; en die wende om zijn volk was de Heere.

Gij staat hier alzoovoor allerlei onderscheiden zieletoestand.

Er zal een in nood zijn, maar dat de bedreigde mensch zijn God niet kent, noch van zijn God gekend is, en dat hij toch, als de schipbreuk dreigt, roept: „o, God, help me", maar met een kreet die wegsterft in den stormwind.

Er zal een ander in nood zijn, maar die er zelf tegenin worstelt, en aan geen God er bij denkt.

Weer een ander zal in zijn nood het manend roepen van zijn God wel hooren, maar er geen acht op slaan.

Maar er zullen er ook zijn, die in de ure des gevaars, uit eigen zielsdrang, tot hun God vluchten, zelf roepen en Hem hooren roepen, en, eer de zelf ontzet kan worden, zich reeds geborgen bij hun God bevinden, door zijn vleugels overschaduwde en door zijn trouwe geleide.

Alleen die laatsten nu zijn het, uit wier ziel naar waarheid het roepen des vertrouwens uitgaat: „Bij u Heere, schuilt ik!"

Schillen bij zijn God is iets anders dan het verkeren in zijn tent en het gekomen zijn tot het heilgeheim van zijn verborgen omgang.

Het schillen duidt nooit op een duurzaam toestand, maar is altoos iets voorbijgaands. Ge schuilt voor het onweder, maar om straks, als de zon weer van den hemel straalt, uit uw schuilhoek te voorschijn te komen, en uw weg te vervolgen. De kieken schillen bij de klokken, als de waterat rondloopt; maar als het onweer weg is, loopen ze weer uit. En zoo ook schuilt de ziel van wie God kent bij zijn Vader, zoolang de benarring aanhoudt; maar is de angst geleden, dan is van dat schillen geen sprake meer.

Te schillen bij zijn God is niet de gewone, maar de bijzondere toestand voor een enkel oogenblik. „Totdat de verderving zal zijn voorbijgegaan", of zoolals het bij Jesaja heet: „totdat de granschap overga."

Zelfs schuilt wie God vreest, niet in *elken* nood bij zijn God.

Onrust en zorg achtervolgt ons heel ons leven door; ons kruis moet elken dag worden opgenomen. Maar in den regel vervolgt Gods kind daarbij rustig zijn weg, van Gods trouwe bij het voortgaan op dien weg verzekerd. Hij weet dan dat zijn God voor hem strijdt, dat zijn God zijn schaduw is, dat zijn God hem leidt als zijn goede Herder, en dat, dreigde hem te forsche aanval, zijn God hem dekt met zijn schild.

Hij verkeert dan wel bij zijn God, en zijn God wijkt wel niet van hem, maar bij dit alles blijft het de dagelijksche, gewone geloofsactie, de werking van Gods trouw en van het vertrouwen van zijn kind.

Maar schillen is iets anders, is meer, is iets uit de ure der verschrikking. Als de wateren tot aan de lippen komen. Als de bange angst plotseling de ziel overvaant. Als er geen uitweg is. Als donkere nacht om de ziel slaat. Als het geloof zich zelf niet meer vertrouwt.

Ja, dan is er een kloek aangrijpen van zichzelf, en zoolals het kind in een oogenblik van gevaar tot moeder vlucht en zich in haar kleed verborgt, zoo vlucht dan de ziel tot haar God en dringt zich bij Hem, en versteekt zich in zijn hute, en schuilt bij haar God.

Ze schuilt, niet meer denkend, en zich niet meer bezinnend, maar alleen dit één zoekend, om bij haar God geborgen, bij haar God veilig, bij haar God gered te zijn.

Schillen bij zijn God ware, zoo er ooit wanhoop van het geloof kon zijn, het scherpt als de wanhoopsdaad der vertwijfeling te verklaren.

Maar al is er in het geloof nooit vertwijfeling, deze vertwijfeling is er toch, dat het kind van God in zijn angst vertwijfelt aan zichzelf, vertwijfelt aan alle hulp en redding van buiten, vertwijfelt aan de werking van de gewone krachten en gaven, die hem anders ten dienste staan, en het nu opgeeft, en zelfs op geen verweer of tegenworstelen meer zint, maar voelt dat hij tegen zoo iets niet op kan, dat het hem te sterk en te machtig is, dat hij stellig ondergaat, en nu ook niets meer wagen durft wat toch niet baten zou, en daarom spies en rondas weg werpt, en hulpeloos en machteloos tot zijn God zijn toevlucht neemt, smeekende: „o God, strijd gij mijn strijd voor mij!" en nu schuilt bij zijn God.

Als de kieken onder de vleugels van de klokken krompen, ziet het onweer, dat aansloopt, de kieken niet meer, maar alleen de woedende moederhen. Als het kind bij moeder kroop en zich in haar kleed versteekt, heeft wie aanvul niet meer met dat hulpeloos kind, maar met de moeder te doen, die als een leeuw het voor haar kind opneemt. En zoo ook, als het kind van God bij zijn God schuilt, dan is de strijd niet meer tusschen dien geloovige en de wereld, maar tusschen die wereld en God.

Wie schuilt bij God, heeft zijn zaak aan zijn God overgegeven. Hij trekt er zich zelf uit terug. Al zijn steun en zijn hoop staat in de gerechtigheid zijns Heeren. En eerst als dat recht van zijn God voor hem zal zijn uitgekomen, dan pas komt hij uit zijn schuilhoek weer te voorschijn, om den loop te voleinden.

En daarom, dat „schillen bij zijn God" is geen daad der ziel bij elke ongelegenheid. Het is een daad die alleen in de hoogste, in de uiterste spanning plaats grijpt.

Eerst toen Davids geest in hem overstelp was, en hij moest uitroepen: „Mijn hart is verbaasd in het midden van mij", zoodat hij „in duisternissen lag als die overlag dood zijn," is die noodkreet uit zijn hart gewroegen, en gaf hij in zijn lied den toon aan, en vond hij 't woord, waarop na hem de worstelaars des Heeren slechts in oogenblikken van gelijke spanning den weerklink, den echo gaven uit hun overstelpt gemoed.

Toch is er daarom ook wel een schillen bij zijn God in de beklemming van nood en angst, zoolals het gewone leven die kan brengen. Want

wel zijn de geloovigen slechts bij uitzondering geroepen, om, als David, den strijd des Heeren te strijden, maar toch werkt er iets van dien strijd in elk gezin en in elk levensloop na.

Zonder tal zijn de doodelijke zielsbenauwen, die in de kringen der wereld den vertwijfelde tot zelfmoord uitdrijven; en dit nu is het opmerkelijke in het geloof, dat wat in de wereld door wanhoop tot zelfmoord brengt, den geloovige uitdrijft om te schillen bij zijn God.

Ze geven het beiden op, de man der wereld en het kind van God, maar terwijl de man der wereld heil zoekt in zelfvernietiging, om maar uit zijn angst te zijn, straalt den geloovige de hoop des eeuwigen levens in de ziel, en zoekt hij ook te niet doening van zichzelf, maar door zelf niets meer van eigen krachten te verwachten, en het alles te stellen in de hand van zijn God.

Zoo een ongeneselijk kranke, die schriklijk lijdt en niet meer kan, en van geen medicijn meer hulpe wacht, en die toch tot aan zijn sterven toe het uithoudt, omdat hij schillen kan bij zijn God. Zoo kan er vertwijfeling in het gezin zijn, door verterende rouw, door bittere zonde, door nooit eindigende tegenspoed, door broodsgebrek. En zoo ook kan er een grieving zijn door smaad en laster, zoo diep, zoo snijdend, dat er geen herstel van eere meer komen kan, en het leven een last wordt.

Nu kan in dit alles ook de zaak des Heeren gemengd zijn, maar veelal is dit niet zoo, en komt al deze bange donkerheid opdoemen uit het gewone leven. Maar al mengt de zaak zelf er den strijd voor God niet in, toch komt er die strijd vanzelf in, juist doordat die bange bezwaarnissen haar golfslag doen aandruipen tegen het geloof in het hart van Gods kind.

Het kan niet anders of het wordt een geloofstrijd. Een worsteling tusschen de macht der wereld en de kracht, die het geloof zal openbaren. De angst wil het geloof doen verstemmen, en het geloof wil tegen den doodelijken angst blijven inroepen.

En in al zulke gevallen nu, dan worstelt eerst het geloof er tegen in, dan poogt het den storm te bezweren, dan strijdt het zoolang het strijden kan; maar als 't dan eindelijk niet meer kan, en voelt dat het bezwijken zal, dan doet het de laatste heroieke daad, die het toch triomfeeren doet: dan laat het af, dan geeft het 't op, maar om het nu ook aan den Heere over te geven, en dan, dan schuilt de ziel ge folterde, de zielsbenauwde bij zijn God, en zijn God verbindt zijn smarte.

Amsterdam, 13 Oct. 1905.

De Vrije Universiteit.

In de komende week, op Vrijdag 20 Oct., zal naar gewoonte de afdrukkende Rector Prof. Biesterveld het rectoraat overdragen aan den nieuwopgetreden rector Prof. Rutgers, welke plechtigheid geschiedt zal in den „Werkenden Stand" des namiddags te 2 ure.

Het feit, dat op dien zelfden dag de Vrije Universiteit een kwart eeuw bestaan heeft, maakt dezen dag zeker tot een dag van dankzegging en vreugde. Maar terecht heeft de Vrije Universiteit zelf besloten geen bijzondere feestelijkheid aan dit jubileum te verbinden. Onze Hoogeschool is nog klein in kracht en omvang; haar voegt veel meer nederigheid dan zelfverheffing. En al wat den schijn zou kunnen hebben van reclame, moet bovenal door haar worden gemedend.

Waarbij komt, dat aan niet één Universiteit de kwart-eeuwen jubilea gelden. In een kort menschenleven geldt de spanne tijds van een kwart of halve eeuw als een belangrijk moment, maar niet zoo in het leven eener Hoogeschool. Een Universiteit is aangelegd niet op één menschengeslacht, maar op een toekomst van eeuwen. Haar gedenkdagen vallen daarom met den omkeer van het eeuwgetijf saam. Juist daarin spreekt zich het hoog besef uit, dat de Universiteit niet voor één geslacht, maar voor heel het volksleven tot een lichtbaak wil zijn. Eerst wanneer ze een eeuw bestaan heeft, roept ze haar Zuster-Universiteiten saam om met haar feest te vieren. Dan is gebleken, dat er werkelijk levenskracht in haar schuilt.

Maar ook al verbindt de Vrije Universiteit aan de herdenking van haar vijf-en-twintig jarig bestaan geen bijzondere plechtigheid, toch hebben haar kweekelingen en haar vrienden gemeend dien dag niet onopgemerkt te moeten laten voorbijgaan, en belooft de aanstaande week een week van blijde feestvreugde te worden.

Het studentencorps roept ditmaal voor het eerst al de oud-leerlingen der Vrije Universiteit, die lid van het corps geweest zijn, saam. Een plechtige ontvangst, een gezellige maaltijd te Haarlem en een receptie ten huize Couturier zijn de hoofdpunten van het met zorg gekozen program. Voor dit feest der studenten is er zeker alle aanleiding. Een studentenleven duurt kort, hoogstens vijf of zes jaren. Dan wacht de drukke arbeid van ambt of betrekking in Kerk, School, Maatschappij of Staat. Maar de Alma Mater, waar de wetenschap geleerd werd, wordt daarom niet vergeten. Er blijft een band van liefde, van dankbaarheid, van hartelijke sympathie bestaan. En met vreugde wordt daarom de oproeping van het Studentencorps begroet, om dit vijfde lustrum der Hoogeschool in gezelligen kring met dank aan God te herdenken.

En naast dit feest in den kring der studenten staat de feestelijke bijeenkomst van de vrienden onzer Hoogeschool, bijeen-geroepen door de lokaalcomité van Amsterdam en Rotterdam. Onze Hoogeschool neemt in heel de Universitaire wereld een bijzondere plaats in. Ze werd niet door Kerk of Staat, maar door particulier initiatief in het leven geroepen. Ze wordt gedragen en in stand gehouden door de liefde van ons volk. En waar dat volk als getuigenis van zijn onverflauwde liefde en als blijf van hartelijke waardeering voor wat de Vrije Universiteit dusver deed, een feestgave van bijna een tonne gouds aan haar wensch aan te bieden, daar hebben de Lokaal Comité's van Amsterdam en Rotterdam terecht geoordeeld, dat dit in een feestelijke samenkomst geschiedt zou. De ure des gebeds, die dit-

maal door Ds. Sillevius Smitt van Rotterdam zal geleid worden, zal met het oog daarop niet 's avonds, maar 's morgens te 10½ ure in het Concertgebouw gehouden worden. 's Middags te 1½ ure zullen de gevers van het geschenk zich in hetzelfde gebouw verzamelen, waarbij de aanbidding zal plaats vinden en gesproken zal worden door de heeren Bijleveldt en Hovy, door de Hoogleraren Fabius en Rutgers en door Directeuren. Terwijl daarna gelegenheid zal wezen om deel te nemen aan den feestelijken maaltijd in het Bible Hotel.

Wij twifelen niet, of de vrienden en oud-leerlingen onzer Hoogeschool zullen ditmaal, aangelokt door zoo rijk program, zich in verduubelden getale in Amsterdam laten vinden. Moge bij die feestelijke herdenking van het vijf-en-twintig jarig bestaan der Vrije Universiteit als grondtoon weerklinken, wat de diepste uiting is van het Gereformeerde leven, het Soli Deo Gloria. Aan de stichters onzer Hoogeschool, die tegen hoop op hoop het gewaagd hebben deze hoop taak te ondernemen, komt onze dank toe. Voor de mannen, die hun levenskracht hebben gebruikt om onze school tot bloei en eere te brengen, voegt ons waardeering. Aan het volk, dat de Hoogeschool droeg door zijn gave en gebod, worde hulde geboden. Maar niet Paulus, die plantte en Apollus die nat maakte, maar God, die wasdom schonk, die genade en eere gaf, trots menschelijke zwakheid en zonde, komt in de eerste plaats de lof en aanbidding toe. Hij heeft een pogen, dat in menschen-oogen schier te vermetel scheen, willen zegenen. Hij hield, trots aller aanval van buiten en zwakheid van binnen, onze Hoogeschool in stand. Hij schonk hoogleraren, Hij deed het getal onzer studenten uitbreiden. Hij gaf genade aan de Vrije Universiteit om op het gebied der wetenschap te mogen strijden voor de Eere Zijns Naams. En waar bij ons de beschaamdheid des aangesichts is, daar klimt de dank op tot den Vader der lichten, die ook onze Hoogeschool in deze vijf-en-twintig jaar boven bidden en denken heeft welgedaan.

De Tonne Gouds.

De ijverige amanuensis van de Vrije Universiteit deelt ons mede, dat dank zij onze waarschuwing en de advertentie verleden week in ons blad geplaatst, de bijdragen voor de feestgave thans mildelijk stroomen.

Dit was niet anders te verwachten. Wie de lijst nazag, vond daar tal van districten en plaatsen vermeld, vanwaar nog niets ontvangen was en die toch tal van vrienden der Vrije Universiteit tellen. Blijkbaar hebben sommige broeders, die dezen arbeid op zich genomen hebben, tot het laatste oogenblik gewacht met de inzameling te houden of vergeten de ingekomen gelden over te zenden. Met name Gelderland is in dit opzicht zeer achterlijk gebleven.

We wekken de broeders daarom nogmaals op, thans wat haast te maken. Binnen een week zal de aanbidding der feestgave plaats vinden. En al is de Commissie natuurlijk volkomen bereid ook nagekomen giften te ontvangen, toch mag door eigen verzuim of achteloosheid de verdediging der gaven niet vertraagd worden. Laat men daarom de weinige dagen, die nog overschieten, gebruiken om de schade in te halen. Voor-eerst door die personen, aan wie men een intekenlijst zond, maar van wie men nog niets hoorde, om een antwoord te vragen, liefst door persoonlijk bezoek. Van meer dan één kant hoorden we klagen, dat of geen intekenlijst ontvangen was of het intekenlijst niet was opgehaald. Namen van plaatsen noemen we liever niet, maar de activiteit van sommige correspondenten heeft inderdaad te wenschen overgelaten. En ten tweede door de ontvangen gelden zoo spoedig mogelijk af te dragen; ook al is men met de inzameling wellicht nog niet geheel gereed, toch behoort men vóór 19 October aan de Commissie te melden, op welk bedrag kan gerekend worden. En eindelijk door bij enkele vermogende vrienden der Vrije Universiteit nog een nalezing te houden. Waar men eerst dacht dat de ton er vanzelf wel komen zou en daarom niet diep genoeg in den buidel tastte, daar zal nu wellicht een extragave worden gegeven om de f. 100.000 vol te maken.

Als zoo alle kracht wordt ingespannen kan de tonne gouds er wel komen. Maar het is kort dag en de hand moet dus met dubbelen ijver aan den ploeg worden geslagen.

De nieuwe koers.

III.

Breekt onze kerkelijke verdeeldheid ook op politiek terrein onzen invloed en is daarom oplossing van het kerkelijk vraagstuk een conditio sine qua non voor een gezonde ontwikkeling van ons politiek leven, niet minder bedenkelijk is in de tweede plaats de toenemende vervuiling van de bevolking onzer groote steden.

Wie de kaart van het land ziet, gekleurd naar de afvaardiging voor de Tweede Kamer, merkt direct dat de kracht van het liberalisme en het socialisme schuilt in de groote steden, terwijl de plattelandbevolking in haar groote meerderheid nog aan de christelijke beginselen trouw blijft. Wat we in Amsterdam en den Haag bezaten ging bij de jongste stembus verloren, terwijl de hoop op winst in Rotterdam, Utrecht en Leiden werd teleurgesteld. De bevolking onzer groote steden blijkt steeds meer van de christelijke beginselen afkeerig te worden.

De schuld daarvan ligt voor een groot deel bij de sociaal-democratie. Al scheen het een oogenblik, alsof de sociaal-democratie door haar misdadig opzet in 1903 het ver-

trouwen verbeurd en terrein verloren had, ze heeft sinds die schade glorieus ingehaald. Het aantal zetels, waarover ze in de Tweede Kamer beschikt, klom wel niet, maar haar stemmenaanval in het land ging niet onbeduidend vooruit, en wat alles zegt, zij houdt den sleutel der positie in handen. Haar houding besliste in verreweg de meeste districten over den uitslag, en in haar handen berust de beschikking over het leven van het Ministerie. Als Troelstra morgen den dag zijn steun aan het Kabinet opzegt, schiet er voor het Ministerie weinig anders over dan een politiek harikari.

Dat de sociaal-democraten, na eerst gefnuikt te zijn, plotseling deze overheersende positie oververden, is zeker grootendeels de schuld van het liberalisme, dat tuk op de verovering van het Regeeringskasteel, zelfs een bondgenootschap met de socialistischen niet beneden zijn waardigheid oordeelde. Maar wie alleen in de politieke constellatie van het oogenblik de verklaring van dit verschijnsel zoekt, gaat toch feil. De oorzaak ligt veel dieper. Evenals in Duitschland, Frankrijk en elders ziet men ook ten onzent, hoe de sociaal-democratie voortdurend veld wint onder de bevolking der groote steden, vooral onder de lagere klassen. En de schuld daarvan is, dat de lagere bevolking onkerkelijk opgevoed, zonder eenig hooger ideaal, onbekend met het Christendom, maar al te licht een prooi wordt van volksmenners en socialistische agitators. Zooover de invloed van de Christelijke Kerk in deze arbeiderskringen reikt, blijkt het geloof een dam tegen den wassenden stroom der sociaal-democratie. Patrimonium heeft aan al het gefluit van den vogelaar met heldenmoed weerstand geboden. Maar die invloed is zeer beperkt en klein. De werkplaatsen en fabrieken zijn stelselmatige leerschoolen van het socialisme. De kinderen van het volk, opgevoed op een godsdienstloze staatsschool, bezitten geen weerstandsvermogen tegen de machtige verleiding, die van de sociaal-democratie uitgaat. Met vlugschriften en tractaten, door gesprekken en meetings wordt het giftig zaad in hun hart gestrooid, dat straks maar al te welig opschiet. Men behoeft onze arbeiders slechts te spreken, om te hooren, hoe machtig deze socialistische propaganda is.

Nu is het zeker waar, dat de christelijke partijen daartegenover niet stil zitten. Onze werkliedenbonden en jongelingsverenigingen zijn een uitnemende kracht gebleken. Maar die kracht richt zich veel meer om te behouden wat reeds christelijk is, dan om te veroveren en te winnen, wat buiten onzen kring staat. En zelfs dan is deze arbeid nog o, zoo beperkt in omvang. In een massale volkskerk als de Hervormde Kerk te Amsterdam, die nominaal meer dan drie maal honderd-duizend leden telt, wordt voor deze leden der Kerk zoo bitter weinig gedaan. We wijten dit niet in de eerste plaats aan de ambtsdragers; hun getal is voor dien arbeid veel te gering. Maar feit is, dat van geregeld huisbezoek, van een vermanen en bestraffen der afwandelenden, van een zorgen, dat alle gedoopte kinderen een christelijke opvoeding krijgen, geen sprake is. De groote massa, die toch gedoopt is, leeft en sterft zonder ooit met de Kerk van Christus nader in aanraking te zijn geweest.

Nu mag het in theorie heel schoon zijn, te zeggen, dat men niet van een „christelijk volksdeel" spreken mag, want dat heel de natie christelijk is krachtens haar historische doop, maar deze schoone theorie neemt het kwaad, waar we op wezen, niet weg. Integendeel. Aan het waarachtige christendom staat niets meer in den weg dan het nominale christendom. Terwijl de afval doorgaat, terwijl duizenden de Kerk den rug toekeren, terwijl de kanker van het ongelooft voortvreet, baat geen betoog, dat al deze ongelooftigen, verachters van Gods Woord en de Kerk, toch krachtens hun doop aanspraak hebben op den naam van christenen. Wat noodig is, is dat de Kerk opwaakt uit haar lethargie; dat ze met haar wereldoverwinnend geloof weer tegen den afval optrekt; dat ze met alle middelen, die God haar schonk, den geest van materialisme, ongodsdiensheid, genotzucht en wereldgezindheid bestrijdt.

Dat dit kan, toont ons tot onze diepe beschaming het Leger des Heils. Want hoevele bezwaren men ook tegen het Leger des Heils, zijn grondbeginselen, zijn methode van werken, zijn oppervlakkig Evangelie inbrengte, het Leger des Heils dringt toch door in de onderste volkslagen, bestrijdt de zonde in kroeg en bordel, wacht niet af tot de afgedwaalde vanzelf weerkeert, maar zoekt hem op, predikt hem Gods Woord, wordt verteerd door den hartstocht om zielen te behouden.

Zoo heeft ook de Christelijke Kerk in haar eerste optreden haar taak en roeping verstaan. Ze was niet een rustende, maar een strijdende Kerk. Niet alleen behouden wat ze had, maar veroveren was haar doel. Haar dienaren drongen door in paleizen en krotten, predikten het Evangelie aan hovelingen en slaven, vormden een zuurdeesem, dat alle maten meels te doorzuren zocht. Ook onze Gereformeerde kerken hebben aan dat beeld zich te spiegelen. Wanneer telkens de klacht ingebracht wordt, dat zij, doer met de volkskerk te breken, de groote massa aan het verderf hebben prijsgegeven, dan moeten onze daden toonen, dat deze aanklacht later is. Het gevaar van separatisme in slechten zin, d. w. z. van een kerk te worden, die zich opsluit in eigen kring en geen stad op een berg, geen licht op een kandelaar is, dreigt ons altijd. Onze tegenstanders dringen ons in dien hoek; eigen gemakzucht en traagheid doen de handen verslappen. Maar juist daarom moet de roepstem uitgaan ook tot onze kerken, dat ze weer te keeren hebben tot de eerste liefde en de eerste werken hebben te doen. Waar de vijand aanrukt als een stroom,

daar moet Gods volk de banier des Geestes opheffen, in welks schaduw alleen genezing te vinden is.

We danken daarom God, dat de jongste Synode een einde maakte aan de leergeschieden, die onze beste krachten in broedertwist verteerden. We betreuen het, dat thans weer een deel der pers in de schrapping eener zinsnede uit de Belijdenis, die naar leders overtuiging niet conform den Woorden Gods is, aanleiding vindt om veel stof op te jagen. Er is beter en heiliger arbeid voor onze kerken te verrichten. Arbeid om staande te houden wat dreigt af te vallen; arbeid om te heroveren wat voor Christus' Kerk verloren ging; arbeid om tegenover het valsche Evangelie van het Socialisme het ware Evangelie van het Koninkrijk Gods te stellen. Daartoe roept en dringt der tijden nood.

Blijdschap ook in Amerika.

De beslissing der Utrechtsche Synode heeft ook in de Gereformeerde Kerk in Amerika groote blijdschap en dank aan God verwekt. Dit bleek ons niet alleen uit een particulier schrijven van Prof. Steffens, maar ook uit hetgeen de redactie van de *Banner of Truth* in haar September-nummer schreef. Na eerst kort den inhoud van het Synodaal besluit meegedeeld te hebben, gaat de redactie aldus voort:

„Toen wij de bovengemelde verklaring gelezen hadden en daarbij vermeld vonden, dat de Synode haar met algemeene stemmen had aangenomen, dankten we God en grepen moed. Moge die verklaring metterdaad vrede en liefde terugbrengen in de ontruste kerken".

Aan de gezegende uitwerking van deze Synodale beslissing twijfelt de redactie niet, waar zelfs Ds. Bos in de *Wachter* zoo hartelijk van zijn sympathie blijken deed. En daarna gaat zij aldus voort:

„Wij hopen, dat allen zullen instemmen met Ds. Bos in zijn vriendelijk en stichtelijk artikel. En wij hopen en verwachten dat de broeders hier (d. w. z. in Amerika) die eenigermate de neiging schenen te hebben om het vuurtje van deze zelfde ongelukkige leergeschieden in Amerika aan te blazen, de uitnemendheid van het oordeel der Generale Synode zullen erkennen en hun lucifersdoojes weer in hun zak zullen steken. Met het oog op allerlei nood is er rede te over voor hen om hun talenten op een betere wijze te gebruiken. En ten slotte zijn wij dankbaar, te mogen zien, dat de uitspraak van een lichaam gelijk de Generale Synode zoo zeer in overeenstemming is met het verzoenende standpunt door ons zelf ingenomen".

Met dien 'wensch stemmen wij van harte in. De brand, die van Nederland naar Amerika oversloeg, moge daar niet voortwoeden nu hij hier is gebluscht.

Scheurer's Hospitaal.

Het negende Jaarverslag van de vereniging „Scheurer's Hospitaal" vraagt ook bij onze redactie om een woord van aanbeveling, en dit is zeker dubbel noodig, waar dit verslag met een klacht over verminderde sympathie aanvangt.

Voor het eerst toch sinds de stichting dezer Vereeniging zijn de inkomsten niet gestegen maar gedaald. De contributies gingen achteruit van f. 8173 tot f. 7994, terwijl ook de giften met f. 30 verminderden. Nu is het zeker waar, dat de vele offici's, die van ons Christenvolk gevraagd worden, het dikwijls moeilijk maken voor een bepaald doel veel te geven, en evenzoo, dat een voortdurend opklommende reeks bij de inkomsten van geen enkele vereniging valt aan te wijzen. Er komt een tijd, dat het vischwater is afgevischt en behoud van wat men heeft reeds met dankbaarheid moet worden begroet. Maar Scheurer's hospitaal neemt toch onder onze Christelijke stichtingen een afzonderlijke plaats in. De rijke zegen, dien God in dit hospitaal ons schonk, mag door onze schuld niet verbeurd worden. En waar de schuld van dezen achteruitgang voor een niet gering deel te zoeken is bij de leden, die vergaten bij verhuizing hun adres op te geven, daar zal de noodkreet van dit verslag wel voldoende zijn om de trage leden op te wekken en de nalatige hoofden tot nieuwen ijver aan te vuren.

Gaarne werken we daartoe mede door ook ditmaal uit het verslag een en ander mee te deelen, waaruit blijkt hoe deze Christelijke arbeid in Indië zelf gewaardeerd wordt. Het is de beschrijving, die Mejr. Rutgers geeft van het bezoek, door den Kroonprins van Djogja met gevolg aan het Hospitaal gebracht.

Zaterdagmorgens kreeg Dr. Scheurer plotseling het bericht, dat de Kroonprins van plan was 's Maandags het Petronella Hospitaal te bezoeken. Dat gaf een heele drukte. Schoonmaak op alle salen — in de polikliniek — de tuin moest nog eens een extra beurt hebben: het onkruid, dat in den regentijd zoo welig groeit, uit de paden verwijderd — het al te hooge gras weggeweden worden. En dan moesten we versieren. Daar is wat voor noodig met zooveel gebouwen. Gelukkig is er groen en bloemen in overvloed in den tuin — en hadden we vele gewillige handen om te plukken, en om 't tot slingers te verwerken. De halfgezonde p-tienten hielpen mee, de jongens van de Keuchenius-school kwamen ons Zaterdagmiddags ook te hulp, en zo was des Zaterdagavond alle in orde. Maandagsmorgens behoefde er slechts de laatste hand aangelegd te worden, hier en daar bloemen aangebracht en alle paden van den tuin keurig aangeveegd worden. Ook de patiënten kregen Maandagsmorgens allen schoone kleren aan, en moesten netjes op hun bed zitten of liggen. Om 8 uur kwamen de gasten in eenige hofjtuigen (maar denke daarbij vooral niet aan Hollandse hofjtuigen!) met vier paarden. De Kroonprins was vergezeld van den Resident, den Assistent Resident en den Secretaris. Verder bracht hij in zijn gevolg mee zijn

ooms, Pangerat Soerjopoetri, en Zij waren allen lichtblauwe, roos of meer goudse mantlen spelden.

Het eerst was over de roos niet op de ban maar tusschen op den grond.

Van de poli en operatiekam de microscop tiekamer wens menten te zien en beenen afan 't betreunden, d dan hadden ze.

Daarna kwamen De vorige wee de stad een menschen brazen waren allen in werl door de gevraagd. Ook rekverband lag greep niet hoe met het voete hoofdeinde. So iets gevraagd, bledig en met.

Het gehele half uur; niets de badkamers, een beurt. Na nog en Scheurer, ging waar hij onder alles bezag. Een gevolg ting is de niet dien tijd gekr vooruitgang bi houd eschend ook kostbaard gaven voor 't minderen — e zins mogelijk l.

Het laatste vorstelijk ge van de gasle Maar hoe w het verhoogd daar het gas en de gasreke wordt betaakt. Moge het v prins ona N ming zijn, en de vervulling dat de gave minderd zijn.

Van Rooms van pater W het Spiritism tijd grondig. Pater de V van het Spiri schijnselen t naamde maai zich als bew laten voor d onbewust be ook al moet worden, er b over, die n natuurlijke st alles kan si den. Is he werkelijkheid. Bij de vr de tafeldans, schrift, het ander bewust enz. moeten heer De Ve wetenschap verschijnselen verschijnselen ophandend als zeggen, dat i zijn niet alle niet waar l neeringen v Spiritisme v theorieën n.

Dat al de volk voor i zijn, inwerke acht de hee wone van e is nog geer van duivels baar bovven ken zijn aan ons nog ver.

De heer verschillende Dr. Lehman weg deze v hetzij door krachten, di de „onbewus sprake. Al onderzocht, deel waarbe niet voldoende lijke versch verklaren. V len, de clai afgestorven natuurlijke.

De inwe machten ka Alleen de hetzij dan menschen, v voorstelling de heer D Gode en de min kan we der afgestog nog op aa De gelijken toont het t.

Zoo blij hier een r van satanis